

РОЗДІЛ ОІ

Я відмовляюся бути своїм батьком, але половина батька — це я.

Навіть через шість років його смерть досі мучить мене. Ця рана наново роз'ятрюється щоразу, коли мій погляд падає на маєток на вершині гори. Болісне нагадування про все, що я втратив, коли мені було всього лише десять років.

Тут, на горіщі таверни, тихо. Тишу порушує лише сильний вітер, що з шипінням просочується крізь надтріснуту шибку. Ми з матір'ю сидимо біля вогню, що згасає. Її волосся кольору слонової кістки обрамлює бліде обличчя, а слабкі пальці стискають бильця крісла.

Я підвів її. Не можу навіть нашкребти грошей на ліки чи теплу ковдру, щоб закутати її. І хоча я не знаю, чи сумую за батьком, та його відсутність зробила з матері примару, яка лише віддалено схожа на себе колишню. Багато років тому вона була могутньою жінкою, яка носила при собі дуельну тростину. Ця почесна зброя могла б захистити нас і знову зробити Вищими.

А потім у неї почалися напади кашлю. І конвульсії. З того часу я більше не бачив її тростини.

Вона дивиться на мене.

— Про що думаєш, сину?

Зимове повітря шипить, просочуючись крізь тріщину в даху, загрожуючи останнім вуглинкам нашого вогнища. Я здригаюся і притискаю коліна до грудей. Колись ми жили по-королівськи, але все змінилося, коли я зайшов у батьків кабінет і знайшов його на підлозі у калюжі власної крові.

Вони назвали це самогубством.

Я скрегочу зубами.

— Конраде, — хрипко промовляє мати, — ти думаєш про нього. Знову.

Вона прикривається, кашляючи, і хапає мене за плече, змушуючи повернутися до неї обличчям.

— Помста нічого не поверне назад, сину.

— Вона поверне лише одне.

Вона забирає руку з плеча і замовкає. Її губи тремтять. Я заплющую очі. Не можна ніколи нагадувати їй про молодшу сестру, про цю діру в її серці. Ніколи.

— Конраде, — шепоче вона, — цей світ хоче, щоб ти брав, завжди брав. А твій батько ніколи не був вдоволеній. Хочеш стати таким, як він?

— Мамо...

Чому вона не може поступитися?

— Хочеш?

— Ні.

— Тоді стань кращим за те, що диктує тобі цей світ, — настирливо каже вона. — Будь кращим.

Западає мовчанка. Хотів би я, щоб стати кращим було простіше. Але це майже неможливо, коли цей безжалісний світ незворушно топить нас у смітті, яке скидають Вищі.

Мама стверджує, що доброта породжує доброту. Ось як ми отримали безкоштовне проживання у цьо-

му місці. Десять років тому вона дала МакГілли кілька монет, щоб він відкрив цю таверну. Але якщо не брати до уваги доброту МакГілла, то загалом її твердження виявилось повним лайном.

А як щодо моїх колишніх друзів, до яких я ставився з усією добротою? Де вони були, коли дядько прирік нас на вигнання?

Я з гіркотою оближую зуби.

Мама тягнеться взяти води, але її рука тремтить і перекидає кухоль. Раптом вона закашлялась із вибуховою силою. Я схоплююся на ноги.

— Мамо!

Вона прикриває рукою рота і починає битися в конвульсіях. Голова відкидається назад, і вона заточується вперед. Я підхоплюю її до того, як вона встигає впасти на підлогу, і міцно стискаю. Її руки метаються на всі боки, а тулуб паралізує.

Це востаннє?

З її губ сочиться чорна рідина, а очі закочуються так, що видно лише білки. Я кладу підборіддя їй на голову і притискаю до себе так сильно, ніби зупинити припадок в моїх силах. Ніби у мене є контроль. Ніби у мене є хоч якийсь контроль над чимось, відколи помер батько.

Її конвульсії тривають, аж поки вона завмирає, зробивши останній подих.

Страх пронизує кожну клітину мого тіла. Я не хочу перевіряти її пульс. Не хочу, щоб це було востаннє, коли я тримаю її в руках. Притискаю пальці до маминої шиї. Нічого... нічого, аж поки слабкий ритм пробивається до кінчиків моїх пальців.

Сльози навертаються на очі, і я борюся з фальшивим відчуттям полегшення. Конвульсії повернуться. Вони завжди повертаються, як хижак, що невпинно

переслідує здобич і знову й знову підкрадається до неї вночі. Тому я сплю на підлозі біля її ліжка.

Мама тихо дихає в моїх руках, така беззахисна, як немовля. Я вкладаю її на пошарпаний матрац і закутую тонкими ковдрами. Потім прибираю волосся з її очей і витираю рукавом рот.

Мати — це та половина мене, яка вимагає виявляти співчуття, навіть коли воно незаслужене. Але як мені піднятися вище, якщо нам доводиться задовольнятися тим, що вдалося набити животи недоїдками у таверні?

Я відчув, як напружено стислись мої щелепи, коли я перевів погляд на вікно. Вогні міста підіймаються до верхівки гори, аж до найбільшого на острові маєтку. Він мав перейти мені у спадок, але коли батько помер, я був занадто малий, аби успадкувати його, а мати була іншої крові. Тож тепер ерцгерцог — мій дядько.

Але мені начхати, хто він там. Одного дня дядько лежатиме біля моїх ніг, стікатиме кров'ю і страждатиме так, як страждали ми.

Колись він благатиме мене про пощаду.

Дихання матері стає важким, а чоло палає. Поки вона мучиться, голос батька пронизує мене, ніби іржавий клинок.

— *Вона помирає.*

Я відганяю цю думку, трясучи головою. Ні. Просто сьогоднішня ніч видалась холодною. Я принесу трохи більше дров. Пригляну пару годин за таверною замість МакГілла і зароблю для мами теплий суп. Вона одужає.

— *Ти знаєш її останнє бажання, — шепоче батьків голос. — Приведи до неї Еллу.*

Я знаю, що дядько виховує мою сестру за своїм образом і подобою, — такою ж підступною. Та все ж

не можу покинути матір саму. Не можу покинути її. Але коли моя рука торкається її грудей і відчуває, як слабшає її серцебиття, я різко заплющую очі. Відчуття, подібне до паморозі на вікні, затуманює мені голову.

Треба щось зробити. Негайно.

Над плащем поблискує батькова дуельна тростина — метрова палиця зі срібним орлом на верхівці. Кожна тріщинка на її чорній поверхні — це частина історії, яка оповідає про піднесення моїх предків. Тільки нею ми могли заробляти гроші відтоді, як втратили все.

Іноді я брав її й поночі вислизав до арени Нижчих. Там, на напівзруйнованій арені, я бився з відчайдушними голодранцями за монету, поки натовп реготав і робив ставки.

Батько навчив мене орудувати тростиною, але Нижчі б'ються жорстоко. Я часто розплачувався за свої перемоги синцями та підбитими очима — і все заради того, щоб прогодувати матір.

Але тепер їжа їй не допоможе. Чорт, ліки, мабуть, теж уже не допоможуть. Їй потрібна надія. Причина далі боротися. Їй потрібна Елла.

Я цілую маму в чоло, хапаю тростину і вислизаю з вікна у заметіль.

Заметене снігом місто розкинулося на схилах гори на острові Голмстед і височіє наді мною. З димарів убогих будинків здіймається дим. Над халупами Нижчих, трохи вище на схилі, стоять цегляні будинки Середніх. А ще вище, ближче до вершини, сяють розкішні маєтки Вищих. Усі з сяйливими колонами, окремими дворами і теплими кімнатами.

Дихання перетворюється на хмаринку пари, поки я спускаюся по хиткому даху таверни, хапаюся за

водостічну трубу і ковзаю по ній, приземляючись у провулку. Біль пронизує шкіру, коли мої босі п'яти занурюються у брудний талий сніг. Але холод мене не зупиняє. Зима вже забрала мізинець на моїй лівій нозі, і я не дозволю їй забрати ще щось.

Я починаю бігти. Круті вузькі провулки смердять гнилим сміттям. Холодний вітер розвіває мої кучері.

Ноги горять від бігу по похилій дорозі. Я зосереджено нахмурюю брови: маю пересилити себе.

Мене окутує тінь, коли місяць ховається за сусідній острів, що пропливає вгорі. Плавучий острів, померезаний гіллям дерев і вкритий снігом, висить прямо посеред хмар. На ньому так само тихо, як і в провулках.

Раптом я зупиняюся — під бурульками, що звисають з краєчка даху якоїсь халупи, лежить чоловік обличчям донизу. Застигаю на місці й обшукую поглядом сніг, намагаючись знайти ознаки нападу: закривавлену зброю, глибокі сліди на снігу. Але нічого немає.

Він помер на холоді й на самоті.

Я біжу далі, про всяк випадок міцніше стискаючи тростину.

Мати хотіла б, щоб я проявив співчуття до замерзлого на смерть чоловіка, але батько вчив мене битися і нікого не жаліти. Він витягав мене з ліжка посеред ночі, вкладав мені в руку тренувальну тростину і змушував битися з ним на площі Урвіна. Батько був легендарним дуелянтом — він почав тренуватися, як тільки навчився ходити. Йому завжди вдавалося роззброїти мене. Він збивав мене з ніг і ніколи не відступав, хай як би я кричав і звивався від болю, просякнутий власною кров'ю.

Усе це, як він стверджував, має підготувати мене до того часу, коли моїм обов'язком буде захищати сім'ю від тих, хто захоче кинути їй виклик.

Я спльовую на землю.

Зупиняюся в кінці провулка і вдивляюся у вулицю Нижчих. Моє серце калатає. Дихання уривчасте. Ноги горять від болю. Ця вулиця — місиво з людей, що сплять, тулячись по кутках, безпритульних тварин і вогнищ, що ледь жевріють. Трійця Нижчих у подертих куртках гріє брудні пальці над дїжкою з полум'ям. За ними дві жінки б'ють одна одну палицями. Ніяких дуельних тростин. Вони так зайняті лупцюванням одна одної через буханку хліба, що не помічають, як собака хапає його і втікає.

Я хмурюся.

Меритократія створена так, щоб ми, Нижчі, прагнули більшого. Хотіли піднятися. Але проблема в тому, що ми занадто слабкі для цього. Занадто виснажені, щоб становити загрозу для тих, хто над нами. А саме цього Вищі й хочуть: тримати Нижчих низько. Тоді вони ніколи не стануть достатньо сильними, щоб викликати їх на дуель або кинути виклик за їхній статус.

Я перебігаю вулицю, прослизаю в інший провулок і далі йду проз напівзруйновані халупи. Зрештою доходжу до входу у квартал Середніх.

Брами немає. Піт стікає по лобі, поки я біжу вулицею Середніх, на якій скупчилися химерні цегляні будинки. З вікон пробивається тепле світло. Будівлі загороджені парканами і брамами — захист від грабіжників з Нижчих. Над засніженими тротуарами висять кристалічні ліхтарі.

Здається, всі сплять, мирно вмовившись у своїх ліжках.